

Het is hommeles: exotische (invasieve) soorten

Wil Tamis

De exotische invasieve soorten worden als een van de grootste milieu- en natuurproblemen beschouwd wereldwijd. Wanneer is een soort exotisch en wanneer invasief? Kunnen ook inheemse soorten invasief zijn, een probleem vormen? Hoe groot is het probleem van de exotische (invasieve) soorten nu eigenlijk? Het proces van introducties van exotische soorten kan worden ingedeeld in een aantal stappen: van transport vanuit het land van herkomst naar de uiteindelijke landelijke verspreiding en effecten. Dit proces geeft ook goede handvatten voor het management van ongewenste exotische soorten. Een van de belangrijke onderdelen in het introductieproces zijn de routes en vectoren: via welke weg en op welke manier komen nieuwe soorten binnen, is dat met opzet of toevallig. Zo kunnen bijenkoninginnen of hommelvekjes simpel met een brief of pakketje per post over de wereld worden gestuurd. Wat zijn de factoren die bepalen of introducties succesvol zijn? En waarom zijn sommige exotische soorten zo succesvol, terwijl ze dat in het herkomstgebied meestal niet zo zijn? Wat is, in vogelvlucht, het Nederlandse beleid betreffende exoten? Ook zullen voorbeelden worden gegeven van vnl. ecologische effecten van exoten. Daarbij is de aandacht vnl. voor de negatieve effecten, maar zijn er ook positieve effecten? Ook de Europese inheemse honingbij is een geïntroduceerde soort (met positieve effecten voor de maatschappij) op alle andere continenten, behalve Antarctica. Daarmee is de (Europese) honingbij nog niet per definitie invasief, maar deels is dat ook een kwestie van definitie en perceptie, en veel weten we nog niet over bijv. de mogelijke directe en indirecte (via voedselbeschikbaarheid) effecten van gehouden honingbijen en de effecten op andere wilde bestuiversoorten. In deze introductie wordt een algemeen kader geschetst rond de exotische (invasieve) soorten, dat als basis kan dienen voor de rest van de middag.